

ที่ ปช ๐๐๒๗/๐๒๘๖

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนนนทบุรี อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ความก้าวหน้าในการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใต้กระบวนการประเมินติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๒๗/๐๒๒๙ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. เอกสารชุดอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (UNCAC Boxset)
  ๒. เอกสารรายละเอียดข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประเมินติดตาม หมวดที่ ๒ - ๕
  ๓. รายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประเมินติดตาม

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานกลางในการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption: UNCAC) ได้นำส่งบทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary) ของประเทศไทยในการประเมินติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ รอบที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ในหมวดที่ ๒ มาตรการป้องกันการทุจริต และหมวดที่ ๕ การติดตามทรัพย์สินคืน เพื่อพิจารณาเสนอคณะกรรมการเพื่อรับทราบข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime: UNODC) และรัฐผู้ประเมิน (สาธารณรัฐอิสลามอิหร่านและราชอาณาจักรภูฏาน) ในการประเมินติดตามดังกล่าว ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอเสนอเรื่องความก้าวหน้าในการดำเนินการภายใต้กระบวนการประเมินติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะกรรมการได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ (๑) (๒) และ (๓) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการในเรื่องการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรือวางแผนงานโครงการของหน่วยงานของรัฐ

/เพื่อป้องกัน...

“ชื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปรงใส ตรวจสอบได้”

เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด รวมถึงเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๒. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๒.๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ร่วมกับสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ และรัฐผู้ประเมิน ได้จัดทำรายงานการประเมินติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ รอบที่ ๒ ฉบับสมบูรณ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งถือได้ว่าประเทศไทยได้ปฏิบัติตามภารกิจภายใต้กระบวนการประเมินติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ในฐานะผู้ถูกประเมินโดยครบถ้วนสมบูรณ์แล้วทั้ง ๒ รอบ ได้แก่

(๑) การประเมินติดตามฯ รอบที่ ๑ (หมวดที่ ๓ การกำหนดให้เป็นความผิดอาญา และการบังคับใช้กฎหมาย และหมวดที่ ๔ ความร่วมมือระหว่างประเทศ)

(๒) การประเมินติดตามฯ รอบที่ ๒ (หมวดที่ ๒ มาตรการป้องกันการทุจริต และหมวดที่ ๕ การติดตามทรัพย์สินคืน)

๒.๒ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้จัดพิมพ์เอกสารผลผลิต (Output) ของกลไกการประเมินติดตามข้างต้นทั้งหมดในรูปแบบ “เอกสารชุดอนุสัญญาฯ (UNCAC Boxset)” และเผยแพร่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านทางเว็บไซต์ <http://www.nacc.go.th/tacc/> โดยเอกสารชุดดังกล่าวประกอบด้วย อนุสัญญาฯ ฉบับภาษาอังกฤษ พร้อมคำแปลภาษาไทย และรายงานการประเมินติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.)

๒.๓ ผลการประเมินติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาดังกล่าวปรากฏว่า กฎหมายและการดำเนินการของไทยในภาพรวมมีความสอดคล้องกับอนุสัญญาฯ เป็นอย่างดี ทั้งนี้ ประเทศไทยได้รับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการยกระดับการอนุวัติการอนุสัญญาฯ ของไทยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นความซ้ำซ้อนของอำนาจหน้าที่ในความรับผิดชอบขององค์กรซึ่งกำหนดและกำกับนโยบายเพื่อป้องกันการทุจริตของไทย โดยสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติมีความเห็นว่า นโยบายการป้องกันการทุจริตของประเทศควรริเริ่มและพัฒนาจากการถอดบทเรียนจากการปราบปรามการทุจริตระดับชาติ เพื่อให้การป้องกันและการปราบปรามการทุจริตมีความสอดคล้องเหมาะสมและส่งเสริมซึ่งกันและกัน ดังนั้น การจัดตั้งหน่วยงานต่อต้านการทุจริตหลายหน่วยงานอาจก่อให้เกิดอำนาจและหน้าที่ที่ซ้ำซ้อนกันซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรอิสระระดับชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่มีความรับผิดชอบทั้งด้านป้องกันและด้านปราบปรามการทุจริต และมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการกิจดังกล่าวโดยปราศจากอิทธิพลและการแทรกแซงใด ๆ อันเป็นไปตามหลักสากลและได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ

๒.๔ ที่ผ่านมา การประเมินติดตามข้างต้นได้ก่อให้เกิดผลลัพธ์ (Outcome) อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีผลเป็นการผลักดันให้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีความสอดคล้องรองรับตามพันธกรณีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น

/การกำหนด...

“ชื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

การกำหนดฐานความผิดการให้และรับสินบนของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศและเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ การกำหนดหลักการริบทรัพย์สินตามหลักมูลค่า การกำหนดความรับผิดของนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบน การกำหนดให้อายุความสะอาดอยู่หากมีการหลบหนี ความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม และการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ เป็นต้น

๒.๕ ทั้งนี้ จากการประเมินติดตามมา ประเทศไทยยังคงมีประเด็นตามข้อบทบังคับ (Mandatory Requirement) แห่งอนุสัญญาฯ ที่ยังต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้เทียบเท่ามาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้น อาทิ การสืบสวนสอบสวนโดยวิธีพิเศษ การกำหนดบทลงโทษสำหรับนิติบุคคลให้มีประสิทธิภาพ ได้สัดส่วน และมีผลในการยับยั้งการกระทำความผิด การห้ามมิให้นำค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสินบนมาลดหย่อนภาษี เป็นต้น โดยในขณะนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายต่อต้านการทุจริตในประเด็นสำคัญ ๒ ประเด็น ได้แก่

(๑) การสืบสวนสอบสวนโดยวิธีพิเศษ (Special Investigative Techniques)

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ครอบคลุมถึงการสืบสวนสอบสวนโดยวิธีพิเศษ ตามข้อบทที่ ๕๐ แห่งอนุสัญญาฯ ซึ่งเป็นข้อบทบังคับ เช่น การเข้าถึงเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การปฏิบัติการอำพราง (Undercover operations) และการใช้เครื่องมือสื่อสารหรือเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการสะกดรอย (Technical surveillance) เพื่อให้เข้าถึงและได้มาซึ่งพยานหลักฐานอย่างทันทั่วทั้งที่และมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบและไต่สวนคดีทุจริตอันเป็นอาชญากรรมร้ายแรง

(๒) มาตรการชะลอการไต่สวนนิติบุคคล (Non-Trial Resolutions)

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ให้ความเห็นชอบให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์มาตรการชะลอการดำเนินคดีอาญาในชั้นไต่สวนสำหรับนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อนำหลักการชะลอการไต่สวนนิติบุคคล (Non-Trial Resolutions) มาใช้บังคับ เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้บังคับใช้กฎหมายในการดำเนินกระบวนการทางอาญา โดยเพิ่มกลไกการชะลอการดำเนินคดีกับนิติบุคคล ซึ่งเป็นการยกระดับในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยส่งเสริมให้นิติบุคคลเข้ามาให้ถ้อยคำหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตเพื่อให้การปราบปรามการทุจริตเป็นไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังเป็นการเยียวยาความเสียหายแก่ภาครัฐหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำความผิด การสร้างความเชื่อมั่นให้กับภาคธุรกิจเอกชนในด้านการลงทุนให้เป็นไปด้วยความเข้มแข็ง ยั่งยืน และคงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศไทยมีการดำเนินการเทียบเท่ามาตรฐานสากลสอดคล้องตามอนุสัญญาฯ รวมถึงหลักการตามอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศในการทำธุรกรรมทางธุรกิจระหว่างประเทศขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD Anti-Bribery Convention)

๓. ประโยชน์และผลกระทบ

ประเทศไทยได้ร่วมลงนามรับรองอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ และให้สัตยาบันร่วมเป็นรัฐภาคีซึ่งมีผลบังคับให้ประเทศไทยมีพันธกรณีระหว่างประเทศภายใต้อนุสัญญาดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นมา

/ข้อสังเกต...

“ชื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปรงใส ตรวจสอบได้”

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยได้รับในการประเมินติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ทั้ง ๔ หมวด มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการยกระดับการอนุวัติการอนุสัญญาฯ โดยการอนุวัติการตามข้อเสนอแนะดังกล่าวจะส่งผลให้กฎหมายไทยมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งเป็นการแสดงถึงความมุ่งมั่นในการต่อต้านการทุจริตซึ่งเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศ ทั้งนี้ การอนุวัติการดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตในระดับประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะหน่วยงานในกำกับของราชการฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ

๔. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยได้รับจากการประเมินติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกฎหมายหลายฉบับ สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้จัดทำเอกสารสรุปรายละเอียดข้อกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะในแต่ละข้อ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาดำเนินการของหน่วยงานผู้รับผิดชอบต่อไป (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒. และ ๓.)

๕. ข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เจ้าของเรื่อง

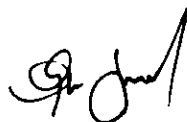
๕.๑ เสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบความก้าวหน้าในการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใต้กระบวนการประเมินติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ รวมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยได้รับในการประเมินติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ทั้ง ๔ หมวด

๕.๒ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณามอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะไปพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงานต่อไป (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒. และ ๓.)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือแจ้งข้อมูลข้างต้นให้แก่กระทรวงการต่างประเทศทราบอีกทางหนึ่งแล้ว ทั้งนี้ หากคณะรัฐมนตรีมีมติเป็นประการใด คณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอความอนุเคราะห์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ทราบทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ตามที่อยู่ด้านล่างนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(วัชรพล ประสารราชกิจ)

ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

โทร. ๐ ๒๕๒๘ ๔๔๒๙ (นางสาววันนารา ศิลปวิลาวัลย์ ผู้อำนวยการสำนักกิจการและคดีทุจริตระหว่างประเทศ)

โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๔๔๓๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nattida_kho@nacc.go.th และ kusumal_or2@nacc.go.th

“ชื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”